

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili*

Bibliometric Profile of Refereed Articles Published in Anatolia: Journal of Tourism Research

Dönüş Çiçek** ve Nazmi Kozak***

Öz

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi 1990 yılında Anatolia: Turizm ve Çevre Dergisi adıyla yayın faaliyetine başlamıştır. Dergi, 1990-1997 yılları arasında akademik içerikli süreli yayın şeklinde yayımlanmış, 1997 yılında hakem denetimli dergi olmuştur.

Bu çalışma ile Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan hakem denetimli makalelerin üç dönem üzerinden (1997-2001, 2002-2006, 2007-2011) çeşitli bibliyometrik özellikler çerçevesinde incelenmesi ve karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bibliyometrik bir yaklaşımla değerlendirilen ve toplam 202 makalenin incelendiği bu çalışma sonucunda, en fazla makalenin (72 makale) I. Dönemde (1997-2001) yayımlandığı belirlenmiştir. Makalelerin konu olarak I. Dönemde turizm ile ilgili genel konularda, II. Dönemde (2002-2006) turizm pazarlaması, III. Dönemde ise (2007-2011) turizm yönetimi konusunda yoğunlaştığı görülmüştür. Farklı disiplinlerle sürekli ilişki içerisinde olan turizm alanında çok yazarlı çalışmalar II. Dönem ile birlikte artış göstermiştir. Dergiye en fazla katkı I. Dönemde Dr., II ve III. Dönemde Yrd. Doç. Dr. unvanına sahip yazarlar tarafından yapılmıştır. Çalışmanın bulguları, turizm literatürüne önemli katkı sağlayan Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nin 15 yıllık gelişim seyrini ortaya koyması açısından önemli bulunmaktadır.

* VI. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresinde sunulan bildirinin genişletilmiş/ revize edilmiş halidir.

** Öğr. Grv., Anadolu Üniversitesi Eskişehir Meslek Yüksekokulu. e-posta: dcicek@anadolu.edu.tr

*** Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi. e-posta: nkozak@anadolu.edu.tr

Anahtar Sözcükler: *Anatolia; Turizm Araştırmaları Dergisi; bibliyometri; bilimsel iletişim; Türkiye*

Abstract

Anatolia: Journal of Tourism Research first went under the name of *Anatolia: Journal of Tourism and Environment* at 1990. Journal published academic chronicles between 1990-1997, after 1997 changed to refereed journal. The aim of this study is to analyze and compare refereed articles in three year periods (1997-2001, 2002-2006, 2007-2011) in some parameters. According to the findings of 202 articles, maximum article (72 articles) was published in the first period (1997-2001). Results showed that; first period's popular subject was 'tourism', second period's (2002-2006) popular subject was 'tourism marketing' and the third period's (2007-2011) popular subject was 'tourism management'. As an interdisciplinary science, multi-authored articles increased in the second period. First period's maximum contribution was by doctorates, second and third period contributions were by assistant professors. These findings are important of indicating the 15 years development of *Anatolia Journal*, which significantly contributes tourism literature.

Keywords: *Anatolia: Journal of Tourism Research, Bibliometrics, scientific communication; Turkey*

Giriş

Çeşitli bilim dallarında en güncel bilgileri içermesi nedeniyle sıklıkla başvuru alan dergiler, bilimsel iletişimde önemli bir yere sahiptir. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* turizm alanında bu iletişimi sağlayan ve 1990 yılından bu yana yayımlanan akademik bir dergidir. Turizm ve turizm disiplininin yakın ilgi ve ilişki içerisinde olduğu alanlarda hazırlanmış makaleleri yayımlayan dergi 1997 yılında hakem denetimli dergi olma özelliğini kazanmıştır (<http://www.anatoliajournal.com/atad/>).

Bilimsel iletişimin sağlanmasında aracı olan dergilerin belirli zaman aralıkları ile incelenmesi, hem bilimsel çalışmaların o dönemdeki gelişme çizgisinin ortaya konması hem de eğilimlerin neler olduğu hakkında bilgi sahibi olunması açısından önemlidir. Bu tür çalışmalar sonucu elde edilen bulgular bir taraftan incelemeye konu olan bilim dalının zaman içerisinde gösterdiği gelişimin takibini kolaylaştırmakta, bir taraftan da, o alanda ortaya çıkan sorunların ve bu sorunları

giderebilmek için yapılabilecek düzenlemelerin tartışılmasını sağlayabilmektedir (Kozak, 1994, s. 26). Bu amaçla kullanılan yöntemlerden biri de bibliyometridir.

Bibliyometri kavramını ilk tanımlayan yazarlardan biri olan Pritchard (1969) bibliyometriyi, *matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin bilimsel iletişim ortamlarına uygulanması* olarak tanımlamıştır (Pritchard, 1969, s. 348). Daha yakın tarihli bir tanımlama ise Diodato (1994) tarafından yapılmıştır. Diodato bibliyometri kavramını, *matematiksel ve istatistiksel tekniklerle, yayımlanmış dergi, kitap, vb. bilimsel bilgi paylaşım araçlarının incelenmesinde kullanılan yöntem* olarak tanımlamıştır (Evren ve Kozak'ın Diodato'dan aktarımı, 2012, s. 250). Bu yöntem ile akademik bir alanda yayımlanmış çalışmalar farklı bibliyometrik özellikler (konu, yıl, katkı sağlayan kurum, kullanılan anahtar sözcükler, eserlerin yazar sayısı, atıflar, ortak atıflar vb.) çerçevesinde incelenerek, bilimsel iletişim ilişkisi bazı bulgular elde edilmektedir. Bu bulgular çeşitli konularda ülkeler ve kurumlar arasında karşılaştırmalar yapılmasında, bilimsel iletişim araçlarının kullanım oranlarının tespit edilmesinde, ilgili literatürdeki en etkin yazarların belirlenmesinde ve bir derginin değerlendirilmesinde kullanılabilir (Yalçın, 2010, s. 206). Dolayısıyla bibliyometrik bulgular disiplinlere göre farklılıkların ortaya çıkarılmasını ya da herhangi bir derginin daha yakından tanınmasını sağlayabilmektedir (Yalçın, 2010, s. 211).

Bu çalışma, hakem denetimine açık bir dergi olan, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*'nde yayımlanan makalelerin, üç dönem üzerinden (1997-2001, 2002-2006, 2007-2011), çeşitli bibliyometrik özellikler çerçevesinde incelenmesi ve karşılaştırılması böylece üç dönem arasında ne tür bir değişim olduğunun tespit edilmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmadan elde edilecek bulguların, alanın zaman içinde gösterdiği gelişmenin ortaya çıkarılması, çalışılan konu ve araştırma yaklaşımlarında eğilimlerin neler olduğunun görülmesi, diğer alanlarda çalışan araştırmacıların turizm alanının yapısına ilişkin bilgi edinmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Önceki Çalışmalar

Literatürde hem ulusal hem de uluslararası dergilerin bibliyometrik profillerinin belirlenmesine yönelik çeşitli çalışmalar yer almaktadır. Bu anlamda yapılan ilk çalışmalardan biri dünya genelinde ekonomi bilim dalında yayımlanmakta olan akademik dergilerin incelendiği çalışmadır (Hawkins, Ritter ve Ingo, 1973). Goodall, Barry ve Westing (1972) *Public Administration Review* 'de yayımlanan makaleleri çeşitli bibliyometrik özellikler açısından değerlendirmişlerdir. Aynı

dergide 1975-1984 yılları arasında yayımlanan makaleleri Perry ve Kraemer (1986) araştırma yöntemleri açısından incelemişlerdir. Miller ve Serzan (1988) hakemli dergilerin kriterlerine yönelik bir çalışma yapmışlardır. Elektronik bir dergi olan *Bibliometrics of Electronic Journals in Information Science* Hawkins (2001) tarafından incelenmiştir. Schubert (2002), *Scientometrics* dergisinin ilk 50 sayısında yer alan çalışmaları yazar sayısı ve ortak yazarlık özellikleri açısından değerlendirirken, aynı dergide yayımlanan makaleler bir başka çalışmada (Dutt, Garg ve Bali 2003) yayınların coğrafi dağılımı, yazarların kurumları ve ortak yazarlık yönünden ele alınmıştır. Bu konuda yapılan bir başka çalışma ise, dijital ortamda yayımlanan *D-Lib Magazine* dergisinin incelenmesidir. Park (2002) tarafından gerçekleştirilen çalışmada söz konusu derginin atıf durumu, yazarların yayın sayıları, cinsiyetleri, çalıştıkları kurumlar gibi bibliyometrik özellikler dikkate alınmıştır.

Turizm alanında önde gelen 11 derginin incelendiği çalışmada (Jogaratanam, vd. 2005) dergilerde 1992-2001 yılları arasında yer alan makaleler en fazla katkı yapan yazarların üniversiteleri, en fazla katkı yapan bölgeler (dünya genelinde) ve yazarların en fazla tekrar yayın yaptıkları dergiler değerlendirilmiştir (Evren ve Kozak, 2012, s. 252'de aktarıldığı gibi). Ryan (2005), dünyadaki önemli turizm dergilerinde 1990-2004 yılları arasında yayımlanan makalelerin yazarlarını yayın sayılarına göre, isimleri dikkate alarak, incelemiştir. Turizm alanındaki en geniş kapsamlı araştırma McKercher (2006) tarafından yapılmıştır. McKercher dünyada önde gelen 25 turizm dergisinde yayımlanan toplam 3.153 makaleyi incelemiştir. Turizm literatürünün gelişimini inceleyen başka bir çalışma ise, Çin Halk Cumhuriyeti'nin önde gelen turizm dergilerinden biri olan *Tourism Tribune* dergisinde, 2000-2005 yılları arasında yayımlanan 500 makalenin incelendiği çalışmadır (Huang ve Hsu, 2008).

Dergilerin bibliyometrik incelemelerine yönelik çalışmaların Türkiye'de ilk yıllarda çok fazla olmadığı ancak son yıllarda arttığı söylenebilir. Bu konuda Berkman ve Kozan (1979) *Amme İdaresi Dergisi*'nde 1968-1977 yılları arasında yayımlanmış olan makaleleri yazarları, konuları, dayandıkları veri türleri gibi özellikler açısından ele almışlardır. Çakın (1980) *Türk Kütüphaneciliği Derneği Bülteni* ve onun devamı niteliğinde olan *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*'nde 1952-1994 yılları arasında yayımlanan makaleleri konularına ve yazarlarına göre değerlendirmiştir. Üstdiken ve Pasadeos (1992), *Eskişehir İBF Dergisi*, *ODTÜ Gelişme Dergisi* ve *İ.Ü. İşletme Dergisi*'nde yer alan yönetim konulu makaleleri incelemişlerdir. Aynı yazarlar, 1992'de 1975 ve 1989 yılları arasında *Amme İdaresi Dergisi*,

Eskişehir İBF Dergisi ve *ODTÜ Gelişme Dergisi*, *İ.Ü. İşletme Dergisi*'nde yer alan yönetim alanında yazılmış makaleleri atıf analizi tekniklerinden yararlanarak bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. Yıldırım (1993), *Amme İdaresi Dergisi*'nde 1968-1992 yılları arasında yayımlanan makaleleri çeşitli bibliyometrik özellikleri dikkate alarak incelemiştir.

Dergilerin bibliyometrik açıdan incelenmesi ile ilgili gerçekleştirilen bir başka çalışma ise *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*'nin ilk beş yıllık yayın döneminde yayımlanmış olan çalışmaların incelenmesidir. Kozak (1994) tarafından yapılan bu çalışmada; yazar unvanları ve kurumları, yazının konusu, yayın yılı, sayfa sayısı, yazar sayısı, çalışmanın ampirik ya da kavramsal olma durumu ve yazının çeviri olup olmama durumları dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmıştır. Aynı yazar tarafından 1995 yılında Türkiye turizmi alanında yayımlanmış olan makaleler çeşitli bibliyometrik özellikleri açısından incelemiştir. Abu Isneineh (1996) *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni* ve *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*'nde 1985-1994 yılları arasında yayımlanan makaleleri konu, yaklaşım ve yöntem açısından ele alınmıştır. Kozak ve İçöz (1999) *Turizm İşletmeciliği Dergisi*'nin turizm literatürüne katkısını, dergide yayımlanan makaleleri konu, yazar unvanı ve yazar kurumu açısından değerlendirmişlerdir. Kozak (1999) tarafından yapılan bir başka çalışma ise dünya genelinde *Turizm, Rekreasyon ve Boş Zamanlar* ve *Değerlendirilmesi* alanlarında yayımlanmakta olan akademik dergilerin incelendiği çalışmadır. Özdemir ve Kozak (2000), *T.C Turizm Bankası A.Ş. Bülteni*'nde 1983-1988 yılları arasında yayımlanan makaleleri çeşitli bibliyometrik özelliklere göre değerlendirmişlerdir. Yontar ve Yalvaç (2000) *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni* ve *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*'nde 1952-1994 yılları arasında yayımlanan makaleleri konularına, araştırmada kullanılan yöntem ve veri toplama tekniklerine göre sınıflandırarak dört dönem halinde incelemiştir.

Kozak (2001), Sağlık, Sosyal ve Teknik Bilimleri alanlarında yayınlanmakta olan akademik dergileri karşılaştırmıştır. Tonta (2002), *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*'nde 1987-2001 yılları arasında yayımlanan makaleler ile derginin hakemli olmadan önceki sayılarında yayımlanan makaleleri sayfa sayısı, yazar sayısı, makale sayısı, makale konuları ve atıf yapılan yayınlar şeklinde karşılaştırma yaparak incelemiştir. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*'nde 1992 ve 2002 yılları arasında yayımlanan 350 makale konu, yöntem, yazar, yıl ve bilimsel atıf açısından değerlendirilmiştir (Önder, 2003, s. 48). Dumrul ve Aysu (2006), *Erciyes Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*'nde 1981-2005 yılları arasında yayımlanan makaleleri yazarların unvanları, çalıştıkları kurumlar, anabilim dalları,

çok yazarlık durumu, yazarların dergide yayımlanan makale sayısı ve makalelerin yazım dili gibi özelliklerini dikkate alarak incelemişlerdir.

Al ve Coştur (2007) 1995-2005 yılları arasında *Türk Psikoloji Dergisi*'nde yayımlanan makaleleri konu, çok yazarlık, yazarların çalıştıkları kurumlar ve atıf açısından ele almışlardır. Orbay, Karamustafaoğlu ve Öner (2007) *Turkish Journal of Chemistry*'i bibliyometrik bir gösterge olan *h*-endeksi bağlamında incelemiştir. Aynı dergi, Birinci (2008) tarafından 1995-2007 yılları arasında yayımlanan makaleleri; en verimli yazarlar, yayımlanan makalelerin bibliyometrik yasalara uygun olup olmadığı ve atıf yapılan kaynak türleri gibi değişkenler açısından değerlendirmiştir.

Yalçın (2010) *Milli Folklor* dergisinde yayımlanan makaleleri çok yazarlık, yazarların çalıştıkları kurumlar ve atıf analizi yönünden incelemiştir. Bu çalışma da aynı zamanda folklor literatürünün yaşlanma hızı ve *Art & Humanities Citation Index (A&HCI)*'de taranan ve folklor literatürüne katkı sağlayan 18 dergi içerisinde *Milli Folklor* dergisinin durumu da değerlendirilmiştir. *Bilig Dergisi*'nde yayımlanan makalelerin çok yazarlık, yazar kurumu ve atıf analizi açısından ele alındığı çalışma ise Al, Soydal ve Yalçın (2010) tarafından yürütölmüştür. *Bilgi Dünyası* dergisinde yayımlanan 104 makale ve 60 görüş Taşkın ve Çakmak (2010) tarafından bibliyometrik özellikleri dikkate alınarak incelenmiştir.

Turizm literatürünün gösterdiği değişimin ortaya konması amacıyla yapılan yeni çalışmalar da bulunmaktadır. Evren ve Kozak (2012) Türkiye'de 2000-2010 yılları arasında turizm dergilerinde yayımlanan makaleleri farklı bibliyometrik özellikler açısından değerlendirmişlerdir. Turizm pazarlaması alanında 2000-2011 yılları arasında yayımlanan makalelerin bibliyometrik profili Özel ve Kozak (2012) tarafından incelenmiştir. Bir dergi incelemesi olan ve 1985-1994 yılları arasında yayımlanan *Turizm Yıllığı* Türktarhan ve Kozak (2012) tarafından çalışılmıştır. Zencir ve Kozak (2012) *Sosyal Bilimler Enstitü Dergileri*'nde yayımlanan turizm makalelerini, yazar, konu, araştırma yöntemi ve yazarların kurumları gibi bibliyometrik özellikleri açısından incelemişlerdir. Bu alanda yapılan bir başka çalışma ise *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*'nde yayımlanan makalelerin araştırma konuları ve kurumlar arası işbirliğinin sosyal ađ analizi ile incelendiği çalışmadır (Yüncü ve Kozak, 2012).

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 1990 yılında *Anatolia: Turizm ve Çevre Dergisi* adıyla yayın faaliyetine başlamıştır. Dergi, Türkiye'de turizm alanında

kuramsal ve uygulamalı çalışmalara yer vermektedir. Derginin 1990-1997 yılları arasındaki yayın süreci, akademik içerikli bir süreli yayın şeklinde olmuş, 1997 yılında hakem denetimli dergi olarak yayımlanmaya başlamıştır. Halen hakemli denetimine açık dergi olma özelliğini devam ettiren dergide, turizm ve yakın alanları olan konaklama, seyahat ve yiyecek-içecek işletmeciliği başta olmak üzere; turizm disiplininin yakın ilgi ve ilişki içerisinde olduğu dallarda hazırlanmış makaleler yayımlanmaktadır. Yılda iki defa (bahar ve güz) yayımlanan dergi 1990-2011 yılları arasında toplam 23 cilt ve 62 sayı yayımlanmıştır (<http://www.anatoliajournal.com/atad/?sayfa=anasayfa&lang=tr>).

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde bir yazı işleri müdürü, bir yarıdımca editör, 16 öğretim üyesinden oluşan *Bilimsel Danışma Kurulu* ve altı öğretim üyesinden oluşan *bölüm editörleri* görev almaktadır. Yayın kurulunda; 39 farklı üniversiteden 68 öğretim üyesi bulunmaktadır. Bu öğretim üyelerinden 29'u Prof. Dr., 21'i Doç. Dr., 17'si Yrd. Doç. Dr. ve biri Öğr. Gör. unvanına sahiptir. Yayın kurulunda yer alan bu öğretim üyelerinin uzmanlık alanları ile ilgili bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

(**Tablo 1**): Yayın Kurulunda Yer Alan Öğretim Üyelerinin Uzmanlık Alanları

Alan	Sayı	%
Pazarlama	34	50
Yönetim ve Organizasyon	18	26,47
Muhasebe - Finans	5	7,35
Turizm Ekonomisi	3	4,41
İstatistik	3	4,41
Coğrafya	2	2,94
Mimarlık	2	2,94
Beslenme	1	1,48
Toplam	68	100

Tablo 1'e göre uzmanlık alanının en yoğun olduğu alan, pazarlama alanıdır (% 50). Bunu sırasıyla; Yönetim ve Organizasyon, Muhasebe-Finans, İstatistik, Coğrafya, Mimarlık ve Beslenme alanları izlemektedir.

Yöntem

Bu çalışmada, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*'nde 1997-2011 yılları arasında yayımlanan hakem denetimli makalelerin, çeşitli bibliyometrik özellikler dikkate alınarak üç dönem üzerinden (1997-2001, 2002-2006, 2007-2011) incelenmesi ve karşılaştırılması böylece üç dönem arasında ne tür bir değişim olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, 1997-2011 yılları arasında yayım-

lanan hakem denetimli 202 makalenin tamamına ulaşılmış ve inceleme kapsamına alınmıştır. Bu süreçte dergiye internet üzerinden erişim olanağının bulunması ve arşiv bölümünden bütün makalelere ulaşılabilmesi, süreci hızlandırmış ve büyük kolaylık sağlamıştır. Her sayıda yer alan hakem denetimli makaleler; yayımlandığı yıl, konu, yazar sayısı, yazarların unvanları ve çalıştığı kurumlar (adres bilgilerine göre), makalenin sayfa sayısı, makalede kullanılan atıf sayısı, makalede başvuru- lan yöntem (ampirik ya da kavramsal) gibi bibliyometrik özellikler dikkate alınarak üç dönemde incelenmiş ve karşılaştırma yapılmıştır.

Çalışma kapsamına alınan makalelere ait değişkenler SPSS programına aktarılmış ve hesaplama/sayım çalışmaları bu program aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yıllara göre değişkenlerdeki farklılıkların değerlendirilmesi için de çapraz tablolar oluşturulmuştur.

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan makalelerin bibliyometrik özelliklerinin incelenmesi sonucunda elde edilen bulguların, dergide yayımlanan makalelerin son 15 yıllık gelişim sürecinin ortaya çıkarılması, eğilimlerin neler olduğunun görülmesi ve araştırmacıların alanın yapısına ilişkin bilgi edinmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bulgular

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nde 1997-2011 yılları arasında toplam 202 hakem denetimli makale yayımlanmıştır. Dergideki söz konusu dönemde yayımlanan makalelere ait bazı genel bilgiler aşağıda verilmiştir.

(Tablo 2): Dergide 1997-2011 Yılları Arasında Yayımlanan Makaleler İle İlgili Bazı

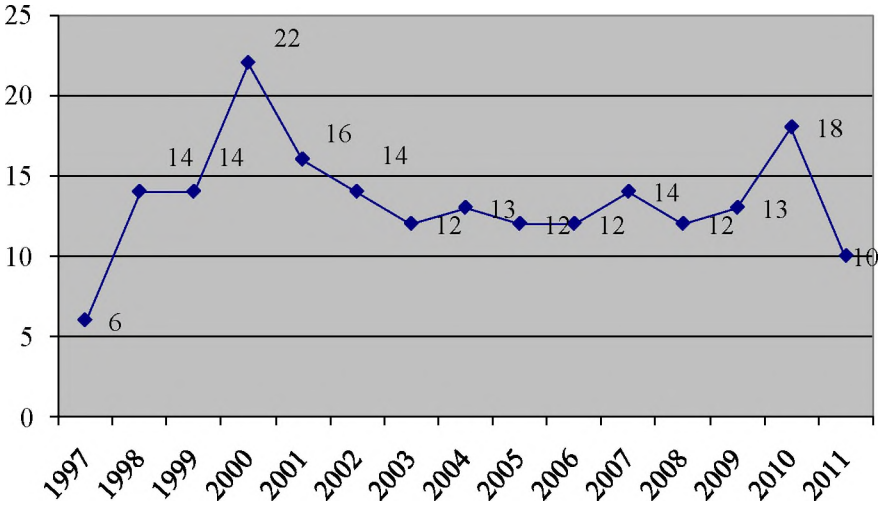
Genel Bilgiler	
Hakem denetimli yayımlanan sayı toplamı	29
Toplam makale sayısı	202
Sayı başına düşen ortalama makale sayısı	7
Yayımlanan makalelerin toplam sayfa sayısı	2234
Bir makalenin ortalama uzunluğu (sayfa)	11
Yapılan toplam atıf sayısı	6891
Makale başına düşen ortalama atıf sayısı	34,11
Toplam anahtar sözcük sayısı	845
Makale başına düşen ortalama anahtar sözcük sayısı	4,18

Tablo 2'ye göre 1997-2011 yılları arasında sayı başına düşen ortalama makale sayısı yedi olarak hesaplanmıştır (en az 5, en çok 22). Yayımlanan makalelerin toplam sayfa sayısı 2234, bir makalenin ortalama uzunluğu 11 sayfadır (en

az 4, en çok 23). Yapılan toplam atıf sayısı 6891 ve makale başına düşen ortalama atıf sayısı 34,11'dir (en az 1, en çok 121). Yayımlanan makalelerde toplam 845 anahtar sözcük kullanılmıştır. Makale başına düşen ortalama anahtar sözcük sayısı 4, 18'dir.

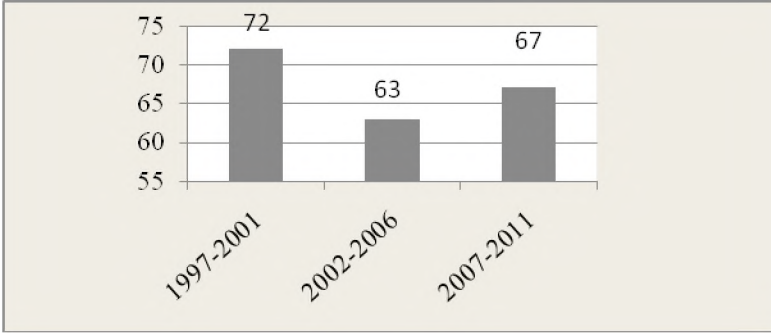
Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yılda iki defa çıkarılan dergide her yıl ortalama 14 makale yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan toplam 202 makalenin yıllara göre dağılımı Şekil 1'de gösterilmiştir.

(Şekil 1): Makale Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1'e göre en çok makalenin yayımlandığı yıllar 2000 (22 makale) ve 2010 (18 makale) yıllarıdır. Bu yıllarda diğer yıllara göre yayımlanan makale sayısının fazla olmasının her iki sayının da özel sayı olmalarından kaynaklandığı söylenebilir. En az makale 1997 (6 makale) yılında yayımlanmıştır. Bunun nedeni ise derginin 1997 yılının ikinci yarısından itibaren hakemli olması dolayısıyla çalışma kapsamına bu yıla ait sadece bir sayının dâhil edilmesidir. Makalelerin dönemler itibariyle dağılımı ise Şekil 2'de gösterilmektedir.

(Şekil 2) : Makale Sayılarının Dönemlere Göre Dağılımı

Şekil 2'ye göre en fazla makale yayımlanan dönem I. Dönem (1997-2001) olmuştur. Bunu sırayla III. Dönem (2007-2011) ve II. Dönem (2002-2006) izlemektedir. I. Dönem ve III. Dönemdeki makale sayılarının yüksek olmasında 2000 ve 2010 yılında yayımlanan özel sayıların etkili olduğu söylenebilir.

Makalelerin Konularına Göre Dağılımı

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'nin makale konuları, kullanılan anahtar sözcükler dikkate alınarak tasnif edilmiştir. Tasnif işleminde toplam 845 anahtar sözcüğün kullanıldığı görülmüştür. Makale başına düşen anahtar sözcük sayısı yaklaşık olarak 4,18'dir. Dergide yayımlanan makalelerde kullanılan anahtar sözcüklerde sıklıkla ele alınan konular belirli başlıklar altında birleştirilmiş ve turizm yönetimi, turizm pazarlaması, turizm ekonomisi, turizm eğitimi ve turizmle ilgili genel konulardan oluşan toplam beş ana konu başlığı belirlenmiştir. Bu konu başlıklarından en çok makale, turizm yönetimi (% 29,2) konusunda yayımlanmıştır. Turizm yönetimi konusunu sırasıyla; genel turizm ile ilgili konulardan oluşan makaleler (% 28,7), turizm pazarlaması (% 27,3), turizm ekonomisi (% 7,9) ve turizm eğitimi (% 6,9) konularında yayımlanan makaleler izlemiştir.

Makalelerde çalışılan konular dönemler itibariyle incelendiğinde (Tablo 3) I. Dönemde yayımlanan makalelerin turizmle ilgili genel konularda yoğunlaştığı (% 34,7), turizm ekonomisi ve turizm eğitimi konularında daha az makale yayımlandığı turizm yönetimi ve turizm pazarlaması konularındaki makale sayılarının ise (% 26,4) eşit olduğu görülmüştür. II. Dönemde, turizm ekonomisi ile ilgili çalışmalar aynı kalırken, turizmle ilgili genel konularda yayımlanan makalelerde % 12,5'lik, turizm eğitimi konusunda yayımlanan makalelerde ise % 2'lik bir azalma olmuştur. Bu dönemde turizm pazarlaması konusunda yayımlanan ma-

kalelerde % 11,7'lik bir artış olduğu görülmüştür. III. Dönemde turizm yönetimi konusunda yayımlanan makaleler artarken (% 37,3) turizm pazarlaması konusunda yayımlanan makalelerde II. Döneme göre önemli bir düzeyde (% 20,2) azalma olmuştur. Bununla birlikte turizm ekonomisi konusunda yayımlanan makalelerin III. Dönemde arttığı söylenebilir.

(Tablo 3): Dergide 1997-2011 Yıllarında Yayımlanmış Makale Konularının Dönemlere Göre Dağılımı

	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	<i>I.Dönem</i>		<i>II. Dönem</i>		<i>III. Dönem</i>			
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
Turizm Yönetimi	19	26,4	18	28,6	22	32,8	59	29,2
Genel Turizm	25	34,7	14	22,2	19	28,4	58	28,7
Turizm Pazarlaması	19	26,4	24	38,1	12	17,9	55	27,3
Turizm Ekonomisi	3	4,2	3	4,8	10	14,9	16	7,9
Turizm Eğitimi	6	8,3	4	6,3	4	6	14	6,9
Toplam	72	100	63	100	67	100	202	100

Makalelerde Tercih Edilen Araştırma Yaklaşımları

Makalelerin araştırma yaklaşımı, bir başka ifadeyle ampirik veya kavramsal olup olmaması, yapılan çalışmaların niteliği hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlamaktadır. Ayrıca böyle bir analizin yapılması, o ülkedeki araştırmaların dolayısıyla da bilimsel çalışmaların düzeyi hakkında da somut sonuçlar elde edilmesine olanak vermektedir (Kozak, 1994, 29). Dergide 1997-2011 yılları arasında yayımlanan toplam 202 hakemli makalenin 148'i (% 73,2) ampirik 54'ü (% 26,8) kavramsal çalışmalardan oluşmaktadır. Dolayısıyla dergide yayımlanan makalelerde ağırlıklı olarak ampirik araştırma yaklaşımının tercih edildiği söylenebilir.

Dönemler itibariyle karşılaştırma yapıldığında (Tablo 4) her üç dönemde de en çok tercih edilen araştırma yaklaşımının ampirik araştırmalar olduğu görülmüştür. Ancak I. Dönemde ampirik araştırmalar (% 55,6) ile kavramsal araştırmaların (% 44,4) oranı birbirine yakın olurken, II. ve III. Dönemde her iki araştırma yöntemi arasındaki fark açılmıştır. II. Dönemde ampirik araştırmalar % 26,9 artarken, III. Dönemde, I. Döneme göre % 28 artmıştır.

(Tablo 4): Dergide 1997-2011 Yıllarında Yayımlanmış Makalelerde Tercih Edilen Araştırma Yaklaşımları

	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	I.Dönem		II. Dönem		III. Dönem			
	n	%	n	%	n	%	n	%
<i>Ampirik Araş.</i>	40	55,6	52	82,5	56	83,6	148	73,2
<i>Kavramsal Araş.</i>	32	44,4	11	17,5	11	16,4	54	26,8
Toplam	72	100	63	100	67	100	202	100

Bu konuda dikkati çeken diğer bir bulgu ise, yazarların sayısı arttıkça kavramsal araştırma yaklaşımının tercih edilme oranının azalmasıdır. Tek yazarlı 101 makalenin % 59'unda, iki yazarlı 82 makalenin % 84'ünde ve üç yazarlı 18 makalenin % 100'ünde ampirik araştırma yaklaşımı tercih edilmiştir.

Makalelerin Sayfa Sayıları

Çalışma kapsamında, makalelerin kaç sayfa olduğu da dikkate alınmış ve bu sayfa sayıları dört farklı grup altında incelenmiştir. İncelenen makalelerin toplam sayfa sayısı 2234 ve bir makalenin ortalama uzunluğu 11 sayfadır (en az 4, en çok 23). Dergide 10 sayfanın altında toplam 92 (% 45,5) makale yer alırken, 11-15 sayfa aralığında 85 (% 42,1), 16- 20 sayfa aralığında 22 (% 10,9) ve 21 sayfa ve üzerinde olan toplam üç (% 1,56) makale yer almaktadır. Makalelerin sayfa sayıları dönemler itibariyle karşılaştırıldığında (Tablo 5), I. Dönemde 4-10 sayfalı yazılar % 70,8 oranında iken II. ve III. Dönemde sayfa sayıları artmış ve yoğunluk 11-15 sayfa aralığında olmuştur. Sayfa aralığı 16-20 olan makale sayısı I. Dönemde % 4,2 olurken bu sayı II. Dönemde % 11,1 ve III. Dönemde % 17,9 olarak artmıştır. Sayfa sayısının 21 ve üzeri olduğu sadece üç makale II. Dönemde yayımlanmıştır. Bu durum dergiye gönderilen makalelerin mümkün olduğunca 7000 kelimeyi geçmemesi gerektiği ile ilgili olabilir.

(Tablo 5): Dergide Yayımlanan Makalelerin Sayfa Sayılarının Dönemlere göre Dağılımı

	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	I.Dönem		II. Dönem		III. Dönem			
	n	%	n	%	n	%	n	%
4 -10 sayfalı yazılar	51	70,8	24	38,1	17	25,4	92	45,5
11- 15 sayfalı yazılar	18	25	29	46	38	56,7	85	42,1
16-20 sayfalı yazılar	3	4,2	7	11,1	12	17,9	22	10,9
21+	0	0	3	4,8	0	0	3	1,5
Toplam	72	100	63	100	67	100	202	100

Yazar Sayısı ve Çok Yazarlık Durumu

Bilim dünyasında son yıllarda çok yazarlı yayın yapma eğiliminin yaygınlaşmakta olduğu gözlenmektedir. Çok yazarlı yapılan yayınlardaki artışa paralel olarak yayın başına düşen yazar sayısı da her geçen gün artmaktadır. Bilindiği gibi çok yazarlık bireylerin farklı bakış açıları ile düşünmesini sağlayabileceği gibi, tek kişinin gözünden kaçabilecek olası hataları en aza indirmede de yardımcı olmaktadır. Özellikle araştırma deneyimi fazla olmayan araştırmacıların çok sayıda yayını olan akademisyenlerle işbirliği içinde olmaları, gelecekte yapacakları araştırmalarının niteliğine önemli katkı sağlayabilmektedir (Al, 2005, s.41). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* 'nde 1997- 2011 yıllarında yayımlanan makalelerin yazar ve çok yazarlık durumu incelendiğinde 202 makalenin 323 yazar tarafından kaleme alındığı ve 209 farklı yazarın dergiye katkıda bulunduğu görülmüştür. Makalelerin çok yazarlık durumu ile ilgili bilgiler ise Tablo 6'da gösterilmiştir.

(Tablo 6): Dergide Yayımlanan Makalelerin Çok Yazarlık Durumunun Dönemlere Göre Dağılımı

	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	<i>I. Dönem</i>		<i>II. Dönem</i>		<i>III. Dönem</i>		<i>N</i>	<i>%</i>
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Bir yazarlı	53	73,6	21	33,3	27	40,3	101	50
İki yazarlı	18	25	34	54	30	44,8	82	40,6
Üç yazarlı	1	1,4	7	3,5	10	14,9	18	8,9
Dört yazarlı	0	0	1	11,1	0	0	1	0,5
Toplam	72	100	63	100	67	100	202	100

Tablo 6 incelendiğinde sadece bir makalenin (% 0,5) dört yazar tarafından kaleme alındığı, üç yazarlı toplam 18 (% 8,9), iki yazarlı 82 (% 40,6) ve tek yazarlı 101 (% 50) makalenin yayımlandığı görülmektedir. Her ne kadar çok yazarlık ve tek yazarlık konusunda eşitlik durumu var gibi görünse de konu yıllar itibariyle incelendiğinde çok yazarlı çalışmaların her geçen gün arttığı söylenebilir.

Dönemler itibariyle incelendiğinde I. Dönemde yayımlanan makalelerde yazarlar bireysel çalışmayı daha çok tercih ederken (% 73), II. Dönemde iki yazarlı (% 54) ve III. Dönemde iki ve üç yazarlı (% 59,7) çalışmaların ağırlıkta olduğu görülmüştür.

Yazarların Unvanlarına Göre Dağılımı

Dergide yayımlanmış makalelerin yazarlarının unvanları incelendiğinde (Tablo 7) dergiye katkının en fazla *Yrd. Doç. Dr.* unvanlı olan (% 30,7) akademisyenler

tarafından yapıldığı görülmüştür. Bunu sırasıyla; *Dr.* (% 18), *Araştırma Görevlisi* (% 14), *Doç. Dr.* (% 13,6), *Prof. Dr.* (% 6,9) ve *Öğretim Görevlisi* (% 6,2) unvanına sahip akademisyenlerin izlediği ortaya çıkmıştır. Dergiye en az katkı, uzman (% 0,9) ve okutman (% 0,7) unvanına sahip akademisyenlerden olurken, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile sektör çalışanlarının da (diğer) (% 9) katkılarının olduğu görülmüştür.

Yazarların unvanları dönemler itibarıyla incelendiğinde (Tablo 7), I. Dönemde *Dr.* unvanına sahip olan yazarların katkılarının fazla olduğu görülürken (% 46,8), II. Dönemde *Yrd. Doç. Dr.* unvanına sahip yazarların (% 35,1), III. Dönemde de *Yrd. Doç. Dr.* unvanına sahip yazarların (% 34,2) katkıları dikkati çekmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında *Yrd. Doç. Dr.* unvanına sahip yazarların akademik yükseltmeler, atanmalar ve unvanlar için gerekli puan ölçütlerini karşılamak durumunda olmalarının etkili olduğu söylenebilir. *Yrd. Doç. Dr.* unvanlı yazarlardan sonra en etkin yazarlar *Arş. Gör.* unvanına sahip olanlardır. I. Dönemden sonra önemli bir sıçrama (% 12,5) yapan *Arş. Gör.* unvanına sahip yazarların sayısında III. Dönemde tekrar düşme (% 7,3) olmuştur. Üç dönem karşılaştırıldığında *Dr.* unvanına sahip akademisyenlerin sayısında dönemler itibarıyla ciddi bir düşme olurken (% 39,8), *Yrd. Doç. Dr.*, *Doç. Dr.* Ve kısmen de olsa *Prof. Dr.* unvanına sahip yazarların sayısında artma olduğu dikkati çekmektedir. Bu konu 2001 yılından itibaren uygulama konulan atama kriterlerinin etkili olması (özellikle *Yrd. Doç. Dr.*, ve *Doç. Dr.*, unvanına sahip yazarlar için), bu yıldan sonra puan açısından makalelerin yüksek önem kazanması ile açıklanabilir.

(Tablo 7): Dönemler İtibarıyla Yazarların Akademik Unvanlarına Göre Dağılımı

	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	<i>I.Dönem</i>		<i>II. Dönem</i>		<i>III. Dönem</i>			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>N</i>	%
Prof. Dr.	1	1,1	6	5,3	15	12,9	22	6,9
Doç. Dr.	11	11,9	16	14	17	14,5	44	13,6
Yrd. Doç. Dr.	19	20,6	40	35,1	40	34,2	99	30,7
Dr.	43	46,8	7	6,1	8	6,8	58	18
Öğr. Gör.	5	5,5	7	6,1	8	6,8	20	6,2
Arş. Gör.	7	7,6	23	20,2	15	12,9	45	14
Okutman	0	0	1	0,9	1	0,9	2	0,7
Uzman	0	0	0	0	3	2,5	3	0,9
Diğer	6	6,5	14	12,3	10	8,5	30	9
Toplam	92	100	114	100	117	100	323	100

Yazarların Çalıştıkları Kurumlar

Yazarların çalıştıkları kurumların belirlenmesinde makalelerde yer alan adres bilgileri temel alınmıştır. Buna göre düzenlenen Tablo 8’de de görüldüğü üzere, en fazla yayın (33 makale) Anadolu Üniversitesi’nde görevli akademisyenler tarafından yapılmıştır. Anadolu Üniversitesi’ni sırasıyla; Mersin Üniversitesi (26), Gazi Üniversitesi (26), Adnan Menderes Üniversitesi (22), Muğla Üniversitesi (20) ve Dokuz Eylül Üniversitesi (18) izlemektedir. Tablo 8’de her ne kadar altı kurum görünse de toplamda 60 farklı kurumdan yazarlar ilgili yıllar arasında makale yayımlanmışlardır. Bu kurumlar içerisinde özel sektörden ve üniversiteler dışındaki kamu işletmelerinden yazarlar da bulunmaktadır.

(Tablo 8): Dönemler İtibari ile Dergide En Çok Yayına Sahip Kurumlar

Kurumlar	1997-2001		2002-2006		2007-2011		Toplam	
	I. Dönem		II. Dönem		III. Dönem			
	n	%	n	%	n	%	n	%
Anadolu Üniv.	18	19,6	9	7,9	6	5,1	33	10,2
Mersin Üniv.	5	5,4	16	14	5	4,3	26	8
Gazi Üniv.	11	12	11	9,7	4	3,4	26	8
Adnan Menderes Üniv.	4	4,3	11	9,7	7	6	22	6,9
Muğla Üniv.	1	1	8	7,0	11	9,4	20	6,2
Dokuz Eylül Üniv.	10	10,9	4	3,5	4	3,4	18	5,6
Diğer	43	46,8	55	48,2	80	68,4	178	55,1
Toplam	92	100	114	100	117	100	323	100

Not: Diğer seçeneğinde belirtilen yerli ve yabancı üniversiteler şu şekildedir: Çukurova, Balıkesir, Kocaeli, Trakya, Afyon Kocatepe, Fırat, Selçuk, Dumlupınar, Yüzüncüyıl, İstanbul Ticaret, Akdeniz, Ege, Başkent, Ankara, Zonguldak Karaelmas, Osman Gazi, Atatürk, Erciyes, Celal Bayar, Doğu Akdeniz, Hacettepe, İstanbul, Boğaziçi, Karadeniz Teknik, Çanakkale 18 Mart, Işık, Süleyman Demirel, Mustafa Kemal, Abant İzzet Baysal, TOBB, Pamukkale, Sakarya, Aydın, Düzce, Uşak, İnönü, Nevşehir, Koç, Karabük, Niğde, Hong Kong Polytechnic, Oklahoma State, Virginia Polytechnic, Yakınadoğu, Pelsinvanya, Arizona, Sheffield Hallam.

Yazarların çalıştıkları kurumlar dönemler itibariyle incelendiğinde, I. Dönemde en fazla katkının Anadolu Üniversitesi’nde (% 19,6) çalışan akademisyenler tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunu Gazi (% 12) ve Dokuz Eylül (%10,9) üniversiteleri izlemiştir. Bu dönemde en az katkı Muğla Üniversitesi’nden (%1) yapılmıştır. II. Dönemde ilk sırada Mersin Üniversitesi (% 14) yer alırken,

Gazi ve Adnan Menderes üniversitelerinin katkıları aynı oranda (% 9,7) olmuştur. En az katkı Dokuz Eylül Üniversitesi'nden (% 3,5) yapılırken, Anadolu Üniversitesi bu dönemde % 11, 7'lik bir azalma ile üçüncü sırada yer almıştır. Muğla Üniversitesi'nin (% 9,4) ilk sırada yer aldığı III. Dönemde ikinci sırada Anadolu Üniversitesi (%5,1) yer almıştır.

Bu konuda dikkati çeken bir başka durum ise, diğer başlığı altında yer alan 54 kurumdan yapılan çalışmalardır. Bu çalışmalar I. ve II. Dönemde çok fazla değişiklik göstermezken, III. Dönemde % 68,4'e çıkmıştır. Bu sıçramada yeni açılan üniversitelerin etkili olduğu söylenebilir.

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'ne katkıda bulunan üniversitelerin birlikte çalışma durumu incelendiğinde, farklı kurumlar arasında işbirliği olsa da, üniversitelerin daha çok kendi içlerinde işbirliğine gittikleri de çalışmanın sonuçlarındandır.

Makalelerde Yapılan Atıf Sayıları

Bu araştırma kapsamında makalelerde kullanılan atıflar sadece nicelik açısından değerlendirilmiş ve yazarların makalelerinde kaç farklı kaynaktan yararlandığı incelenmiştir. Bu bağlamda dergide 1997- 2011 yılları arasında yayımlanan makalelerde toplam 6891 atfın yer aldığı görülmüştür. Dergide yayımlanan bir makalenin ortalama atf sayısı yaklaşık 34'tür. Toplam 6891 atfın 2434'ü yerli, 4457'si yabancı kaynaklardır. Bir makaleye ortalama 12 yerli ve 22 yabancı atf düşmektedir. Atf sayıları dönemler itibari ile incelendiğinde (Tablo 9), I. Dönemde yerli ve yabancı atf sayıları arasında % 11'lik bir fark olurken, II. Dönemde bu fark % 34'e ve III. Dönemde % 35,4'e çıkmıştır. Dolayısıyla her üç dönemde de yabancı atf sayısının fazla olduğu bunun son dönemde daha da arttığı görülmektedir. Bu sonucun çıkmasında teknolojik gelişmelerin özellikle de internetin etkili olduğu söylenebilir.

(Tablo 9): Atf Sayılarının Dönemler İtibari ile Dağılımı

	1997-2001		2002-2006		2007-2011			
	I.Dönem		II. Dönem		III. Dönem			
	N	%	N	%	n	%	N	%
Yerli Atf	707	44,4	768	33	959	32,3	2434	35,3
Yabancı atf	885	55,6	1560	67	2012	67,7	4457	64,7
Toplam	1592	100	2328	100	2971	100	6891	100

Sonuç ve Değerlendirme

Akademik bir dergi, ilgili olduğu alandaki akademisyen, araştırmacı ve lisansüstü öğrencileri için önemli bir iletişim aracıdır. Dergilerde yayımlanan makalelere ilişkin bibliyometrik bulgular, bilim dallarının zaman içinde gösterdiği gelişmenin ortaya çıkmasında, eğilimlerin neler olduğunun görülmesinde, söz konusu disiplinde bilimsel iletişim sürecinin nasıl gerçekleştiğinin anlaşılmasında ve araştırmacıların alanlarının yapısına ilişkin bilgi edinmelerinde, kısaca alanla ilgili iletişimde önemli bir araçtır. Bu çalışmada akademik bir dergi olan *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*’nde yayımlanan hakem denetimli makaleler bibliyometrik özellikleri açısından üç dönem (1997-2001, 2002-2006, 2007-2011) üzerinden incelenmiş ve karşılaştırma yapılmıştır. Çalışmada 1997-2011 yılları arasında hakem denetimli yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı, çalışılan konu, araştırma yaklaşımı, çok yazarlık durumu, yazar unvanları, atıfların dağılımı ile yazarların kurumları ele alınmış ve sonuçları sunulmuştur.

Dergide 1997-2011 yılları arasında hakem denetimli toplam 29 sayı ve 202 makale yayımlanmıştır. Yayımlanan makaleler araştırma konuları açısından değerlendirildiğinde, turizm ile ilgili genel konulardan sonra en çok çalışılan konular, turizm yönetimi, turizm pazarlaması, turizm ekonomisi ve turizm eğitimi alanında olduğu görülmüştür. Daha önce gerçekleştirilen çalışmalarda da (Kozak 1994, Kozak 1995 ve Evren ve Kozak 2012) benzer konuların yoğun şekilde işlendiği ortaya konulmuştur. Bu durum yıllar içinde turizm alanında çalışan akademisyenlerin ilgi alanlarında çok fazla bir değişme olmadığını genel olarak belirli konularda makale çalışmalarının yapıldığını göstermektedir. Ancak son yıllarda bu çalışmaların ağırlıklı olarak turizm yönetimi ve turizm pazarlaması olmak üzere iki alana toplanması diğer konularda yapılan çalışma sayılarının nispeten daha az olması dikkat çekicidir. Bunun nedeni olarak turizm alanında çalışan akademisyenlerin doçentlik unvanını alabilmeleri için *pazarlama* veya *yönetim organizasyon* alanından başvurma zorunluluğunun bulunması gösterilebilir. Dergiye en çok katkının *Yrd. Doç. Dr.* unvanına sahip olan yazarlar tarafından yapılmış olması da bu sonucu destekler niteliktedir. Bu sonuç Evren ve Kozak (2012) tarafından Türkiye’de 2000-2010 yılları arasında yayımlanan turizm konulu makalelerin incelendiği çalışma sonucu ile de örtüşmektedir.

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi’nde üç dönemi birbirinden ayıran en temel farklılık, yayımlanan makalelerin sayfa sayılarında ve çok yazarlık konusundadır. I. Dönemde yayımlanan makalelerde sayfa sayısı daha az olurken II. ve III. Dönemde sayfa sayılarında artış olmuştur. Bu artışta çalışma yöntemi

olarak daha çok ampirik araştırma yönteminin tercih edilmesinin etkili olduğu söylenebilir. Birçok disiplinle sürekli işbirliği içerisinde olan turizm alanında bireysel çalışmalarından ziyade çok yazarlı çalışmalar alanda farklı bakış açılarının gelişmesine katkı sağlayabilir. Dergide yayımlanan makaleler bu açıdan değerlendirildiğinde, çok yazarlı çalışmaların zaman içerisinde arttığı söylenebilir. Bu durum disiplinler arası çalışmayı gerektiren turizm alanı için önemli bir gelişme olmakla birlikte ortak çalışmaların daha çok iki yazar tarafından yapıldığı üç ve dört yazarlı çalışmaların daha az olduğu dikkati çekmektedir. Diğer taraftan son dönemlerde yapılan çalışmaların farklı kurumlarda çalışan yazarlar tarafından az sayıda da olsa gerçekleştirilmiş olması alanın gelişimi açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

*Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi'*nde yayımlanan makalelerde daha öncede belirtildiği gibi ampirik araştırma yaklaşımının tercih edildiği görülmüştür. Bu durum Özel ve Kozak (2012), Evren ve Kozak (2012), Zencir ve Kozak (2012) tarafından yapılan çalışmaların sonuçlarında da vurgulanan konulardandır. Dolayısıyla, turizm araştırmalarının yöntem açısından önemli bir gelişme gösterdiği söylenebilir.

Dergide yayımlanan makalelerde kullanılan atıfların her üç dönemde de daha çok yabancı atıflardan oluşması alanda çalışan akademisyenler tarafından yurt dışında yapılan çalışmaların takip edildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Bu gelişmede teknolojiadaki hızlı gelişim ve özellikle internetin rolü olduğu söylenebilir.

Makaleler yazarların çalıştıkları kurumlar itibariyle değerlendirildiğinde, 60 farklı kurumda çalışan akademisyenler tarafından dergiye katkıda bulunulmuştur. Bu katkı her dönemde farklı üniversitelerden olmakla birlikte en fazla katkı Anadolu Üniversitesi'nde çalışan akademisyenler tarafından yapılmıştır. Diğer taraftan ilk dönemlerde aynı kurumda çalışılan yazarlar arasında işbirliği yapılırken son dönemde çok sayıda olmasa da farklı kurumlarda çalışan yazarların da birlikte makale çalışması yaptıkları görülmüştür. Bu sonucun çıkmasında da teknolojinin sağladığı iletişim kolaylıkları özellikle internetin çok fazla etkili olduğu söylenebilir.

Kaynakça

- Abu Isneineeh, S. (1996). *Türkiye ve Ürdün'de yayımlanan kütüphanecilik dergilerinin karşılaştırmalı içerik analizi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Al, U. (2005). Çok yazarlılığın bilimsel iletişimdeki yeri. M. E. Küçük (Yay. Haz.). *Prof. Dr. Nilüfer Tuncer'e Armağan* içinde (ss. 31-41). Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği.
- Al, U., Soydal, İ., Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik özellikleri açısından *bilig*'in değerlendirilmesi. *bilig*, 55, 1- 20.
- Al, U. ve Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin bibliyometrik profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 21 (2), 142-163. 27 Eylül 2011 tarihinde <http://tk.kutuphaneci.org.tr/index.php/tk/article/viewArticle/2026> adresinden erişildi.
- Berkman, A.Ü. ve Kozan, K. (1979). Amme İdaresi Dergisi'nde yayımlanan makaleler üzerine bir inceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 12 (1), 9-26.
- Birinci, H. G. (2008). Turkish Journal of Chemistry'nin bibliyometrik analizi. *Bilgi Dünyası*, 9 (2), 348-369.
- Çakın, Y. (1980). *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni'nin içerik ve yazar yönünden değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Diodato, V. P. (1994). *Dictionary of Bibliometrics*. USA: The Hawthorne Press.
- Dumrul, C. ve Aysu, A. (2006). Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi'nde yayınlanan makaleler: Değerlendirme ve bibliyografya (1981-2005). *Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi*, 27 (Temmuz- Aralık), 171-249.
- Dutt, B., Garg, K.J. ve Bali, A. (2003). Scientometrics of the international journal: Scientometrics. *Scientometrics*, 56 (1), 81-93.
- Evren, S. ve Kozak, N. (2012). Türkiye'de 2000-2010 yılları arasında yayımlanan turizm konulu makalelerin bibliyometrik analizi. N. Kozak ve M. Yeşiltaş (Yay. Haz.). *VI. Lisansüstü turizm öğrencileri araştırma kongresi bildiri kitabı* içinde (ss. 250-267). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Goodall, M.R. Barry, J. and Westing, M.B. (1972). Public Administration Review: 1940 through 1969. *Public Administration Review*, 32 (1), 52-57.
- Hawkins, D.T. (2001). Bibliometrics of electronic journals in information science. *Information Research*. 7 (1). 17. 09. 2011 tarihinde <http://InformationR.net/ir/71/paper120.html> adresinden erişildi.
- Hawkins, R. G. Ritter, L.S. and Ingo, W. (1973). What economists of their journals.

- Journal of Political Economy*, 81 (July-August),1017-1032.
- Huang, S. ve Hsu, C.H. C. (2008). Recent tourism and hospitality research in China. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*, 9 (3), 267-287.
- Jogaratham, G., McCleary, K. W, Mena, M. M. ve Eun Yoo, J. J. (2005). An analysis of hospitality and tourism research: Institutional Contributions. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 29 (3), 356-371.
- Kozak, N. (2001). Sağlık, sosyal ve teknik bilimleri alanlarında yayınlanmakta olan akademik dergiler üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. *Türk Kütüphaneciliği*, 15 (3), 296-310.
- Kozak, N. (1999). Dünya genelinde “Turizm”, “Rekreasyon” ve “Boş Zamanlar ve Değerlendirilmesi” alanlarında yayımlanmakta olan akademik dergiler üzerinde bir inceleme. *Türk Kütüphaneciliği*, 13 (1), 5-27.
- Kozak, N. (1995). Türkiye’de yayımlanan turizm konulu makaleler üzerine bir inceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), 62-72.
- Kozak, N. (1994). Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi’nde yayımlanan yazılar üzerine bir İnceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5 (Aralık), 22-33.
- Kozak, N. ve İçöz, O. (1999). Turizm İşletmeciliği Dergisi’nin turizm literatürüne katkısı hakkında bir inceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 10 (Eylül-Aralık), 9-17.
- McKercher, Law, R. ve Lam, T. (2006). Rating tourism and hospitality journals. *Tourism Management*, 27, 1235-1252.
- Miller, A.C. ve Serzan, S.L. (1988). Criteria for identifying a refereed. *The Journal of Higher Education*, 55 (6) (November-December 1984), 673-699. 09.07.2012 tarihinde <http://www.jstor.org/stable/1981508> adresinden erişildi.
- Orbay, M., Karamustafaoğlu, O. ve Öner, F. (2007). What does Hirsch index evolution explain us? A case study: Turkish Journal of Chemistry. *Biblios*, 8 (27), 1-5. 09.07.2012 tarihinde <http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/0704/0704.1602.pdf> adresinden erişildi.
- Önder, Ö. (2003). Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi’nde yayımlanan makalelerin incelenmesi. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 12 (Temmuz), 48-67.
- Özdemir, M. ve Kozak, N. (2000). Türkiye turizm yayıncılığı tarihinden bir süreli yayın: T. C. Turizm Bankası A.ř. Bülteni (1983-1988). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11 (Eylül-Aralık), 129-141.

- Özel, Ç. H. ve Kozak, N. (2012). Turizm pazarlaması alanındaki makalelerin bibliyometrik profili (2000-2011) ve Bradford Yasası. N. Kozak ve M. Yeşiltaş (Yay. Haz.). *VI. Lisansüstü turizm öğrencileri araştırma kongresi bildiri kitabı* içinde (ss: 423-433). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Park, T.K. (2002). D-Lib Magazine: Its first 13 years. *D-Lib Magazine*, 16 (1-2). 31.07.2012 tarihinde <http://www.dlib.org/dlib/january10/park/01park.html> adresinden erişildi.
- Perry, James L. ve Kraemer, K.L. (1986). Research methodology in the public administration review, 1975-1984. *Public Administration Review*, 46 (3): 215-226.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25, 348-349.
- Ryan, C. (2005). The Ranking and Rating of academics and journals in tourism research. *Tourism Management*, 26, 657-662.
- Schubert, A. (2002). The Web of scientometrics: a statistical overview of the first 50 volumes of the journal. *Scientometrics*, 53 (1), 3-20.
- Taşkın, Z. ve Çakmak, T. (2010). Başlangıcından bugüne *Bilgi Dünyası* dergisinin bibliyometrik profili. *Bilgi Dünyası*, 11 (2), 332-348.
- Tonta, Y. (2002). Türk Kütüphaneciliği Dergisi, 1987-2001. *Türk Kütüphaneciliği*, 16 (3), 282-320.
- Türktarhan, G. ve Kozak, N. (2012). Turizm Yıllığı'nın bibliyometrik profili. N. Kozak ve M. Yeşiltaş (Yay. Haz.). *VI. Lisansüstü turizm öğrencileri araştırma kongresi bildiri kitabı* içinde (ss: 567-584). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1992a). Türkiye'de yayınlanan yönetimle ilgili veri temelli makalelerde yöntem. *ODTÜ Gelişme Dergisi*, 9 (2), 249-266.
- Üsdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1992b). Türkiye'de yayınlanan yönetimle ilgili makalelerdeki atıflar üzerine bir inceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 25 (2), 107-134.
- Üstdiken, B. ve Pasadeos, Y. (1993). Türkiye'de örgütler ve yönetim yazını. *Amme İdaresi Dergisi*, 26 (2), 73-93.
- Yalçın, H. (2010). Millî Folklor Dergisi'nin bibliyometrik profili (2007-2009). *Millî Folklor*, (22) 85, 205-211. 08.Eylül 2011 tarihinde <http://www.millifolklor.com.tr> adresinden erişildi.
- Yıldırım, Y. (1993). 1968'den 1993'e Amme İdaresi Dergisi. *Amme idaresi Dergisi*, 26 (1), 255-262.

- Yontar, A. ve Yalvaç, M. (2000). Problems of library and information science research in Turkey: A content analysis of journal articles 1952-1994. *IFLA Journal*, 26 (1), 39-46.
- Yüncü Karadeniz, D. ve Kozak, N. (2012). Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi'nin bibliyometrik analizi: araştırma konuları ve kurumlar arası işbirliğinin sosyal ađ analiz ile incelenmesi. N. Kozak ve M. Yeşiltaş (Yay. Haz.). *VI. Lisansüstü turizm öğrencileri araştırma kongresi bildiri kitabı* içinde (ss: 642-661). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Zencir, E.ve Kozak, N. (2012). Sosyal Bilimler Enstitü Dergileri'nde yayımlanan turizm makalelerinin bibliyometrik profili (2000-2010). N. Kozak ve M. Yeşiltaş (Yay. Haz.). *VI. Lisansüstü turizm öğrencileri araştırma kongresi bildiri kitabı* içinde (ss: 673-685). Ankara: Detay Yayıncılık.

Summary

This article is a study of *Anatolia: Journal of Tourism Research* 1997-2011 bibliometric review which analyzed 202 articles in three periods. Maximum article (72 article) was published in the first period (1997-2001). Results showed that; first period's popular subject is tourism (% 34,7), second period's (2002-2006) is tourism marketing (% 38,1) and the third period's (2007-2011) is tourism management (% 32,8). Writer's preferred researches than conceptual studies. In the first period article page number is 656, second period was 753 and third 825, and the total page number was 2234. According to this, the average page number is 11. While in the first period, page length was between 4-10 (%70,8), second and third period page length increased between 11-15. For example; in the first period, 16-20 page article rate is %4,2, second period %11,1 and third period %17,9. Nevermore there are only 3 articles published over 21 pages in the second period.

When the researchers examined it has been understood that 202 article written by 209 researcher but total number of writers are 323. Single-authored articles in excess (%73), second period (%54-two writers) and third period (%59,7-two or three writers) are multi-authored. These rates show that in the multidisciplinary tourism studies increase the multi-authored rates. When researchers titles perused between periods, first periods maximum contribution is by doctorates (%46,8), second and third periods are assistant professors. This change may be explained by assignment and preferment conditions for associate professorship. In this article also universities detected, and 60 different universities accounted. In the first

period, most issue published by Anadolu University researchers (%19,6), second period Mersin University (% 14), and the third period Muğla University (9,4).

Citation numbers are another parameter for this article. Results shows that national (local) citations are less than international (foreign) citation in all periods, besides last period international citation expanded. This may be related to technological progress.